

Additional note to (Lěš. XXVI) /

מהלכים עוד ל"מהלכים"

Author(s): מרדכי בן-אשר and M. Ben-Ašér

Source:

Lěšonenu: A Journal for the Study of the Hebrew Language and Cognate Subjects /
לשוננו: כתב-עת לחקר הלשון העברית והתחומים הסמוכים לה

Vol. No. p. 160, (טבת תשכ"ז)

Published by: Academy of the Hebrew Language

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/24366431>

Accessed: 17-12-2019 16:01 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://www.jstor.org/page/info/about/policies/terms.jsp>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Academy of the Hebrew Language is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to
Lěšonenu: A Journal for the Study of the Hebrew Language and Cognate Subjects /
לשוננו: כתב-עת לחקר הלשון העברית והתחומים הסמוכים לה.

JSTOR

<https://www.jstor.org>

ה ע ר ו ת

תיקון למאמרי "ארבע כתובות עתיקות מגניזת קהיר"

פרופ' שמואל מ' שטרן מאוניברסיטת אוקספורד מציע לקרוא ב"לשוננו" ל (תשכ"ו), עמ' 202, בשורה 24 של תעודה 2, במקום "מתנה" – חתנה, ויהיה תרגומה של שורה זו (עיי"ש, עמ' 206): הודית עלי חתן בכל מה שבשטר זה.

תיקון זה נכון הוא מעל כל ספק.

ש"ד גייטיין

למאמרו של ש"א ליונשטם, "עבר לעבר בעברית של חז"ל"

("לשוננו" לא, עמ' 21–22)

על הרגשת plusquamperfectum בדברי חז"ל שלא בצורה מיוחדת, אלא מתוך סדר מלים מיוחד במשפט, העיר ר"א ברלינר, Beiträge zur hebräischen Grammatik, im Talmud und Midrasch, Berlin 1879, pp. 48–49.

חנוך ילון

עוד לעניין "עצור ועזוב" ("לשוננו" לא, עמ' 80)

אולי יש עניין בעובדה, שאף חז"ל "נתנבאו באותו סגנון", כשאמרו (סנה' צו ע"א): "אין בן דוד בא... עד שתיאשו מן הגאולה, שנאמר ואפס עצור ועזוב, כביכול אין סומך ועוזר לישראל". לא ראיתי זאת בשעת כתיבת מאמרי ("לשוננו" ל, 175–178). אברהם אהוביה

עוד ל"מהלכים"

רסאל קוטשר הביע את הדעה¹, כי צורת מְהַלְכִים (זכריה ג, ז) איננה אלא צורת פיעל בינוני. לאחר אבדן ההכפלה בעה"פ עברה תנועת פה"פ הגרונית אל הצורן התחילי: מְהַלְכִים < *מְהַלְכִים < מהלכים. פרופ' יחזקאל קוטשר חזר לסוגיה זו פעמים: פעם אחת² הביא דוגמאות נוספות בטוחות לקריאה זו מכ"י קאופמן; ופעם אחרת³ אושש את ההשערה בדוגמאות נוספות מהמקרא: יְחַנֵּךְ < *יְחַנֵּךְ < יְחַנֵּךְ, ואולי גם יֶאֱסָפֶךָ (ישע' נח, ח), אם כי כאן א מנוקדת בפתח. נראה, שיש עוד דוגמאות במקרא עצמו, שיש בהן כדי לאשר את התהליך הזה (מעבר תנועת ההנה הגרונית אל העיצור שלפניו). מצאתי שלוש דוגמאות, הנוגעות לאות א. בשמואל ב' כב, מ אנו קוראים וַתִּזְרְנִי. צורה זו משקפת בלי ספק *וַתִּזְרְנִי; במקום המקביל בתהלים יח, מ כתוב: וַתִּזְרְנִי. התהליך היה אפוא: וַתִּזְרְנִי < *וַתִּזְרְנִי < *וַתִּזְרְנִי.

באיוב לה, יא כתוב: מְלִפְנֵי מְבַהֲמוֹת אֶרֶץ. הכול מודים, שמדובר כאן בשורש 'אלף', הבא רק חמש פעמים בתנ"ך, ומוזה שלוש פעמים באיוב, ורק בבניין פיעל. אמנם הלמד' דגושה כאן – ואולי דיגוש זה בא להבטיח את המבטא הרך של הפ"א. מכל מקום, לפנינו אותו התהליך עצמו.

אותו תהליך נראה בהתהוות הצורה לְקָרְאתָ: (*קָרְאָה, צורת מקור מן 'קרא (= קרה), ע"ד יִרְאֶה וכד' <) *קָרְאָת < *קָרְאת < *קָרְאת.

מרדכי בן-אשר

1. לשוננו כו, עמ' 93 ואילך. 2. לשוננו כז–כח, עמ' 188.

3. לשוננו ל, עמ' 23–24. 4. ר' Gesenius-Kautzsch, Hebrew Grammar, p. 69, §19K.